



บทความวิจัย (Research article)

ผลของโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มนการตัดสินใจทางเพศ ต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในนักเรียนหญิงวัยรุ่นตอนต้น Effects of Program Promoting Sexual Literacy and Sexual Decision-Tendencies on Self-protection from Unwanted Pregnancies among Early Adolescent Female Students

ณัฐณรี คำอูไร¹, ศิริวรรณ ทุมเชื้อ^{1*}, มณฑนา มณีโชติ¹,
พัชนียา เชียงตา¹, พรนิภา วงษ์มาก¹, ชิดชนก พันธุ์ป้อม¹

Natnari Khamaurai¹, Siriwan Tumchuea^{1*}, Munthana Maneechote¹,
Patchaneeya Chaingta¹, Pornnipa Wongmuk¹, Chidchanok Phunpom¹

*ผู้ให้การติดต่อ (corresponding e-mail: siriwan@bcns.ac.th; โทรศัพท์ 081-9461542)

(Received: October 25, 2023; Revised: December 25, 2023; Accepted: December 25, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและแนวโน้มนการตัดสินใจทางเพศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 อายุ 12-14 ปี โรงเรียนเทศบาล อ.เมือง จ.สระบุรี จำนวน 124 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 62 คน และกลุ่มควบคุม 62 คน โดยกลุ่มควบคุมได้รับการเรียนการสอนเพศศึกษาตามปกติ กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มนการตัดสินใจทางเพศ เป็นระยะเวลา 2 วัน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและแนวโน้มนการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ สัปดาห์ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ค่าความเชื่อมั่น .75 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติการทดสอบที

ผลการวิจัย พบว่า หลังได้รับโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและแนวโน้มนการตัดสินใจทางเพศ คะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มนการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ($p < .01$, $p < .05$) และภายในกลุ่มทดลองก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม ($p < .01$, $p < .05$)

¹ อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
Instructor, Boromarajonani College of Nursing, Saraburi, Faculty of Nursing, Praboromrajchanok Institute,
Ministry of Public Health

ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางส่งเสริมความรู้ด้านเพศวิถี เพื่อการตัดสินใจทางเพศและป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ได้

คำสำคัญ: ความรอบรู้ด้านเพศวิถี, การตัดสินใจ, ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์, วัยรุ่นหญิงตอนต้น

Abstract

The quasi-experimental research with two groups pretest-posttest design aims to examine the effects of a Program Promoting Sexual Literacy and Sexual Decision-Tendencies on Self-protection from Unwanted Pregnancies. The sample group consists of female students in grades 2-3, aged 12-14, from a municipal school in the city of Saraburi province, Thailand. There are a total of 124 participants, divided into an experimental group of 62 and a control group of 62. The control group receives regular sexual education instruction, while the experimental group undergoes a program to enhance knowledge in sexual and reproductive health and trends in sexual decision-making over a period of 2 days. The research instruments consisted of a knowledge in sexual and reproductive health education and trends in sexual decision-making regarding unwanted pregnancies questionnaires and reviewed by 3 experts. The reliabilities of the questionnaires were .85. Data were analyzed by using descriptive statistic, independent t-test, and paired t-test.

The results revealed that The findings showed that the experimental group had significantly statistically different average scores in knowledge of sexual and reproductive health education and trends in sexual decision-making related to protection against unwanted pregnancies between the experimental and control groups after enrolling in the Program Promoting Sexual Literacy and Sexual Decision-Tendencies on Self-protection from Unwanted Pregnancies ($p < .01$, $p < .05$). Furthermore, there are statistically significant variations between the pre- and post-program scores for the experimental group ($p < .01$, $p < .05$). The results of the study can serve as a basis for promoting sexual and reproductive health education so that people can make educated sexual decisions and protect themselves from unintended pregnancies.

Keywords: Sexual literacy, Decision-making, Unwanted pregnancy,
Early teenage female students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัยรุ่นตั้งครรภ์ หมายถึง การตั้งครรภ์ของสตรีที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี ซึ่งมีความเสี่ยงต่อสุขภาพของมารดาและทารกทั้งในขณะตั้งครรภ์และขณะคลอดอุบัติการณ์ของวัยรุ่นตั้งครรภ์มีแนวโน้มลดลงค่อนข้างช้าแม้ว่าประเทศไทยจะได้ดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายุវรุ่นตั้งครรภ์ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 (Prevention and Solution of the Adolescent Pregnancy Problem Act B.E 2549, 2016) แต่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งที่ประสบผลสำเร็จ แม้จะมีการดำเนินการให้บริการยาฝังคุมกำเนิดฟรีในหญิงกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่ต้องการคุมกำเนิด หรืออยู่ในภาวะหลังคลอด หลังแท้งที่สามารถเข้ารับบริการที่หน่วยบริการระบบบัตรทองหรือระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่เข้าร่วมบริการนั้น รวมถึงมีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จึงยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยและอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10-14 ปี เป็นตัวชี้วัดสำคัญที่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ใช้ติดตามสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (Department of Health, 2022) โดยพบว่าในปี พ.ศ.2565 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10-14 ปี ในเขตภาคกลาง (เขต 4 และเขต 5 เท่ากับ 0.90 และ 1.28) โดยในเขตอำเภอเมืองสระบุรี พบอัตราการคลอดมีชีพในหญิง อายุ 10-14 ปี ในปี 2563 เท่ากับ 1.07 ต่อ 1,000 คน ในปี 2564 เท่ากับ 1.22 ต่อ 1,000 คน และในปี 2565 เท่ากับ 1.53 ต่อ 1,000 คน ซึ่งยังคงเป็นตัวเลขที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 0.90 คน (Bureau of Reproductive Health, 2022).

ความรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) ตามคำจำกัดความขององค์การอนามัยโลก (WHO) เป็นทักษะทางความรู้และทักษะทางสังคมที่สนับสนุนแรงจูงใจและความสามารถของแต่ละบุคคลในการเข้าถึง เข้าใจ และการใช้ข้อมูลในรูปแบบเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและรักษาสุขภาพที่ดี (World Health Organization: WHO, 2016) ความรู้ด้านสุขภาพยังช่วยให้ผู้คนที่สามารถที่จะรับมือและพัฒนาทักษะในการจัดการตนเอง เพื่อช่วยเตรียมความพร้อม ช่วยการปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี เป็นการมองการณ์ไกลเกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต (Edwards et al., 2012) ความรู้ด้านเพศ (Sexual literacy) มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการเข้าถึงความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิและความรับผิดชอบในเรื่องเพศและส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลรวมถึงผลลัพธ์ที่ตามมา (Kilfoyle et al., 2016) ซึ่ง “เพศวิถีศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ในเรื่องเพศ ที่ครอบคลุมถึงพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย การมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล พฤติกรรมทางเพศ สุขภาวะทางเพศ และมีมิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อเรื่องเพศ รวมทั้งสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายและความเสมอภาคทางเพศ (Sombut, n.d.)

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์กับการขาดความรู้ในเรื่องเพศวิถีศึกษาที่ครบถ้วนเพียงพอ การนัดอยู่ด้วยกันตามลำพังกับเพศตรงข้าม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการมีสิ่งกระตุ้นทางเพศ (Sombut, n.d.) การให้ความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนยังเน้นการสอนผลกระทบด้านลบของการมีเพศสัมพันธ์และขาดการสอนในเชิงจิตวิเคราะห์เกี่ยวกับเพศวิถี (Srijaiwong et al., 2019) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถสอนความรู้เรื่องเพศศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรม

เสี่ยงทางเพศควรใช้โจทย์ปัญหาที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียนเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดวิเคราะห์ในการแก้ไขปัญหา (Adultrakul et al., 2015) การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาโดยใช้รูปแบบข้อมูลแรงจูงใจ มีผลต่อการเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหาเรื่องเพศ (Banluesak, 2016) รวมถึงการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในสมรรถนะของตนเองบนพื้นฐานการมีทักษะชีวิตที่ดีที่สามารถคาดหวังผลลัพธ์ในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศซึ่งนำไปสู่การป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ได้ (Paknoi et al., 2017) โดยแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนเชื่อว่าการที่บุคคลจะตัดสินใจว่าจะกระทำพฤติกรรมใดๆ ขึ้นอยู่กับการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและความคาดหวังในผลลัพธ์ของการกระทำที่จะเกิดขึ้น ผู้ที่รับรู้สมรรถนะแห่งตนสูงจะมีความมั่นใจในตนเองมาก ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติพฤติกรรมของบุคคลนั้นโดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง มีการรับรู้อารมณ์ความรู้สึกจนเกิดแรงจูงใจและมีความเชื่อหรือมีเจตคติเกิดขึ้นในการปฏิบัติพฤติกรรมนั้น ๆ (Bandura, 1997)

ดังนั้น การเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมให้วัยรุ่นมีความรอบรู้ มีความสามารถในการเข้าถึงความรู้ มีทักษะ มีทัศนคติที่ช่วยเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพทางเพศและป้องกันปัญหาสุขภาพรวมถึงการมีสัมพันธภาพทางสังคมกับเพศตรงข้ามในเรื่องเพศที่ถูกต้องโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพที่ตามมาและสามารถปกป้องสิทธิของตนเองได้จึงมีความสำคัญ (Thaphaeng et al., 2021) การส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาจะช่วยพัฒนาความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและความสามารถในการตัดสินใจไปพร้อมๆ กัน การพัฒนาดังกล่าวจะเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้วัยรุ่นได้นำความรู้เรื่องเพศไปใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน โดยผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ขึ้นมาเพื่อช่วยให้วัยรุ่นหญิงตอนต้นมีความรอบรู้เรื่องเพศวิถีศึกษาและมีแนวโน้มในการตัดสินใจทางเพศในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศเพื่อป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษา และแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังได้รับโปรแกรมโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถี
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ภายในกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนและหลังได้รับโปรแกรมโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถี

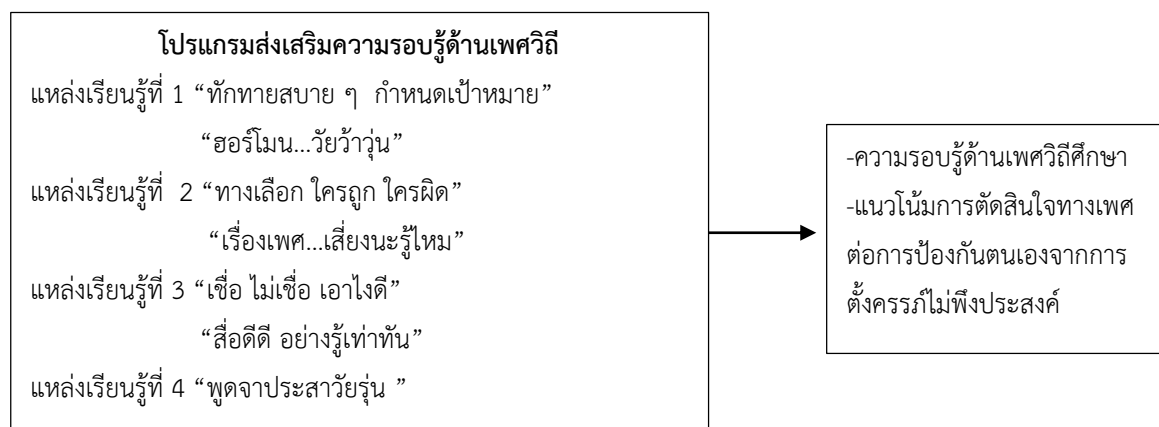
สมมติฐานการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่ากลุ่มควบคุม

2. ค่าเฉลี่ยคะแนนความรอบรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มทดลองภายหลังเข้าร่วมโปรแกรม สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะแห่งตน (self-efficacy) ของ Bandura (1997) มาพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์เพื่อส่งเสริมให้วัยรุ่นหญิงตอนต้นซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นผู้ใหญ่และเริ่มสนใจเพื่อนต่างเพศเกิดความเชื่อมั่นโดยผ่านการเสริมสร้างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนด้วยการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลสำคัญ 4 แหล่ง คือ 1) การเรียนรู้ประสบการณ์ในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศด้วยตนเอง 2) การได้เห็นตัวแบบของผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 3) การได้รับคำพูดชักจูงในขอบเขตของความเป็นจริงเพื่อให้เกิดความเชื่อในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง 4) การส่งเสริมสถานะทางสรีระและอารมณ์เพื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถี ซึ่งวัยรุ่นหญิงตอนต้นจะใช้กระบวนการทางปัญญาเพื่อเลือกข้อมูลจากแหล่งที่ตนเองสนใจและชั่งน้ำหนักเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือรวมถึงผสมผสานข้อมูลจากการเรียนรู้จาก 4 แหล่งดังกล่าวเพื่อใช้ตัดสินใจด้วยความสามารถของตนเอง ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพ



ภาพ กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง ผลของโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในนักเรียนหญิงวัยรุ่นตอนต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) ทำการวัดความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ก่อนและหลังการทดลอง (Two group pretest-posttest design) ระหว่างเดือนกรกฎาคม – ตุลาคม พ.ศ. 2566 ในโรงเรียนเทศบาล เขตอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี รายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนหญิงวัยรุ่นตอนต้น อายุ 10-14 ปี ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี จำนวน 300 คน โดยกลุ่มตัวอย่างได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้แทนโดยชอบธรรม

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนหญิงวัยรุ่นตอนต้น อายุ 10-14 ปี ที่ถูกสุ่มเลือกอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลากโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การประมาณค่าอิทธิพล (effect size) จากการศึกษาที่คล้ายคลึง (Paknoi et al., 2017) อำนาจทดสอบ (power of test) เท่ากับ .80 ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ 102 คน และเพื่อป้องกันการสูญหายจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 20 รวมทั้งสิ้น 124 คน ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมาจับคู่ให้มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน (match pair) จากเกรดเฉลี่ย การได้รับการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนที่คล้ายคลึงกัน แบ่งเข้ากลุ่มทดลอง 62 คน และกลุ่มควบคุม 62 คน และ โดยมีเกณฑ์คัดเข้า คือ 1) ยินดีเข้าร่วมโครงการวิจัย ได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้แทนโดยชอบธรรม 2) อ่านเขียนภาษาไทยได้ 3) สามารถใช้โทรศัพท์มือถือติดต่อสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนได้ และมีเกณฑ์คัดออก คือ กลุ่มตัวอย่างมีการย้ายโรงเรียนหรือลาออกจากโรงเรียนออกจากโปรแกรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือในการทดลอง เป็นโปรแกรมส่งเสริมความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและแนวโน้มนการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในนักเรียนหญิงวัยรุ่นตอนต้นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเนื้อหาประกอบด้วยแนวทางการส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านเพศวิถีศึกษา ประกอบด้วย 1) คู่มือการจัดกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาเพื่อป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ 2) แผนการสอนเรื่องการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายของวัยรุ่น การควบคุมอารมณ์ในวัยรุ่น การตั้งครรรค์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทักษะชีวิตวัยรุ่นและการรู้เท่าทันสื่อในยุคดิจิทัล มีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 กิจกรรม และรายละเอียดของกิจกรรมของโปรแกรมส่งเสริมความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและ
แนวโน้มนำการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

แหล่งเรียนรู้	ชื่อกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม
1	ทักทายสบาย ๆ กำหนดเป้าหมาย ฮอโมน...วัยวัยรุ่น	แนะนำตนเองด้วยกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ผ่านการเล่นเกมส์ เพื่อให้ได้รู้จัก ตัวเองและคนอื่นผ่านทักษะการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ การคิดสร้างสรรค์ มีเพื่อนคอยช่วยเหลือ คอยชักจูงโน้มน้าวในการ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ รวมถึงกำหนดเป้าหมายเพื่อ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงและการตัดสินใจทางเพศเพื่อป้องกันการ ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ (pretest) เรียนรู้ด้วยตนเองจากหุ่นจำลองอวัยวะเพศ คลิปการเปลี่ยนแปลงเมื่อ ร่างกายเข้าสู่วัยรุ่น เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายและ พัฒนาการทางเพศ อภิปรายและซักถามการเปลี่ยนแปลงร่างกายของ ตนเองเหมือนหรือแตกต่างจากคนอื่นอย่างไร
2	ทางเลือก ใครถูก ใครผิด	วิเคราะห์ตนเองเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงทางเพศ และการควบคุมตนเอง
	เรื่องเพศเสี่ยงอะไรไหม	เพื่อฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์และทักษะการปฏิเสธ
3	เชื่อ ไม่เชื่อ เอาใจดี	สร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นกับตนเองเพื่อให้เกิดความเชื่อในความสามารถ
	สื่อที่ดี อย่างรู้เท่าทัน	เพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และส่งเสริมทักษะชีวิตให้มี ความคิดสร้างสรรค์ การมองตนเองเชิงบวก การมีความสัมพันธ์ที่ดี และทักษะด้านดิจิทัล ในรูปแบบการสะท้อนคิดและสนทนากลุ่มย่อย
4	พุดจาประสาวัยรุ่น	พุดคุย ซักถาม ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ face book, line ตามความสมัคร ใจเพื่อเสริมสร้างความรอบรู้ต่อเนื่อง เมื่อครบ 1 สัปดาห์ ทำแบบประเมิน (posttest)

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์
ไม่พึงประสงค์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ของกองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวง
สาธารณสุข (Health Education Division, 2019) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน จำนวน 37 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ 1)
ระดับการศึกษาในปัจจุบัน 2) ผลการเรียน 3) อายุ 4) ศาสนา 5) พักอาศัยกับใคร 6) สถานภาพของ
ครอบครัว 7) ความพึงพอใจกับชีวิตความเป็นอยู่ 8) สุขภาพด้านร่างกาย 9) สุขภาพด้านจิตใจ และ 10)
บุคคลใกล้ชิดที่มีประวัติตั้งครรภ์ก่อนอายุ 21 ปี

ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบรายการกับพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อประเมินความรู้ด้าน
เพศวิถีศึกษา และแนวโน้มนำการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์แบบ
4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย การเข้าถึงข้อมูลด้านสุขภาพ (ข้อ 1, 5) ความรู้เพศศึกษา (ข้อ 2,
3, 8, 9, 14) ทักษะการสื่อสาร (ข้อ 6, 7) การจัดการตนเอง (ข้อ 4, 10) และความรู้ด้านสื่อ (ข้อ 11,

12, 13, 15) โดยมีตัวเลือกที่ถูกข้อละ 1 ตัวเลือก และมีเกณฑ์จำแนกระดับคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพ ดังนี้ (Health Education Division, 2019)

0-8 หรือ < ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม หมายถึง มีระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพไม่เพียงพอต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อม

9-11 หรือ ≤ 60 - < ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม หมายถึง มีระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพที่เพียงพอและป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อมได้บ้าง

12-15 หรือ $\geq$ ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม หมายถึง มีระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพที่เพียงพอและป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อมได้เป็นอย่างดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวโน้มการตัดสินใจต่อการใช้ชีวิตในอนาคต จำนวน 10 ข้อ แบบ 4 ตัวเลือก ดังนี้ 1 คะแนน หมายถึง ไม่สามารถประเมินทางเลือกและไม่ใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ 2 คะแนน หมายถึง สามารถประเมินทางเลือก แต่ใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจอย่างไม่ถูกต้องเหมาะสม 3 คะแนน หมายถึง สามารถประเมินทางเลือกและใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจเป็นประโยชน์ต่อตนเอง 4 คะแนน หมายถึง เป็นผู้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพที่เพียงพอและ ป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อมได้เป็นอย่างดี และมีเกณฑ์จำแนกระดับคะแนน ดังนี้ (Health Education Division, 2019)

≤ 36 คะแนน $\leq$ ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม หมายถึง สามารถประเมินทางเลือก แต่ใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจไม่ถูกต้องเหมาะสม

36-47 หรือ ≤ 60 - < ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม หมายถึง สามารถประเมินทางเลือกและใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจเป็นประโยชน์ต่อตนเองได้บ้าง

48-60 คะแนนหรือ $\geq$ ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม หมายถึง สามารถประเมินทางเลือกและใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจเป็นประโยชน์ต่อตนเองได้เป็นอย่างดี

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

โปรแกรมการทดลองนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของโปรแกรมและเนื้อหาเพื่อดูความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (IOC: Index of item objective congruence) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเพศวิถีศึกษาและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ สำหรับวัยรุ่น จำนวน 1 ท่าน อาจารย์พยาบาลด้านการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1 ท่าน และอาจารย์พยาบาลด้านการพยาบาลมารดาทารก 1 ท่าน โดยมีค่าระหว่าง 0.66-1.00 นำแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ไปทดลองใช้กับนักเรียนหญิงวัยรุ่นตอนต้น อายุ 10-14 ปี ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย จำนวน 20 คน และปรับปรุงกิจกรรมในโปรแกรมให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริงแล้วคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .75

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ระยะก่อนทดลอง ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก เสนอต่อนายกเทศมนตรีเมือง

สระบุรี เพื่อประสานงานไปยังโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดทองพุ่มพวง) โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดศรีบุรีรัตนาราม) โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย) โรงเรียนเทศบาล 6 (วัดเชิงเขา) โรงเรียนเทศบาล 7 (วัดแก่งขนุน) และโรงเรียนเทศบาล 9 (วัดเขาคุบ) เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยและรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูลรวมถึงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง การขอความยินยอมอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำแบบประเมิน (pretest)

2. ระยะทดลอง กลุ่มควบคุมจะได้รับการเรียนการสอนเพศศึกษาตามโปรแกรมการเรียนการสอนตามปกติในโรงเรียนทั้ง 6 แห่ง กลุ่มทดลองจะถูกดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมส่งเสริมความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและแนวโน้มนำการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง จำนวน 2 วัน โดยใช้สถานที่คือ ห้องประชุมอาคาร 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี

3. ระยะติดตามหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และทำแบบประเมิน (posttest)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มนำการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติการทดสอบที่เป็นอิสระต่อกัน (independent t-test)
3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มนำการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ภายในกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับโปรแกรม ด้วยสถิติการทดสอบที่เป็นอิสระต่อกัน (paired t-test)

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี เลขที่ EC1-003/2566 ลงวันที่ 14 กันยายน 2566 โดยผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลา การนำเสนอข้อมูลในภาพรวม และผลที่เกิดขึ้นทางตรงและทางอ้อมในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ข้อมูลจะเก็บไว้เป็นความลับและถูกทำลายภายใน 1 ปี

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีความใกล้เคียงกัน คือ ส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา มีอายุใกล้เคียงกัน คือ 12-14 ปี เกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.00-3.50 ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีบ้างไม่ดีบ้าง มีความพึงพอใจ-พอใจมากกับชีวิตความเป็นอยู่ สุขภาพทางร่างกายและจิตใจอยู่ในระดับปานกลาง-ดี กลุ่มทดลอง พบว่า มีบุคคลใกล้ชิดคือแม่ที่มีประวัติตั้งครรภ์ก่อนอายุ 21 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 30.65 รายละเอียด ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n = 124)

รายการ	กลุ่มควบคุม (n = 62)		กลุ่มทดลอง (n = 62)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี)				
10-11	0	0.00	1	1.61
12-13	23	37.10	48	77.42
14	39	62.90	13	20.97
ผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย)				
< 2.00	1	1.61	0	0.00
2.00-2.50	22	35.48	7	11.29
2.51-3.00	24	38.71	15	24.19
3.01-3.50	11	17.74	25	40.33
3.51 ขึ้นไป	4	6.46	15	24.19
ความสัมพันธ์ในครอบครัว				
แย่มากๆ	2	3.23	0	0.00
ส่วนใหญ่ไม่ดี	1	1.61	1	1.61
ดีบ้างไม่ดีบ้าง	38	61.29	37	59.68
รักใคร่กันดี	13	20.97	20	32.26
รักใคร่กันดีมาก	8	12.90	4	6.45
ความพึงพอใจกับชีวิตความเป็นอยู่				
ไม่พอใจมากที่สุด				
ค่อนข้างไม่พอใจมาก	7	11.29	7	11.29
พอใจ	36	58.06	39	62.90
พอใจมาก	12	19.36	13	20.97
พอใจมากที่สุด	7	11.29	3	4.84
บุคคลใกล้ชิดมีประวัติติ่งครรภ์ก่อนอายุ 21 ปี				
ยาย/ย่า	3	4.84	1	1.61
แม่	7	11.29	19	30.65
น้า/อา	1	1.61	3	4.84
เพื่อนสนิท	0	0.00	0	0.00
พี่น้อง	1	1.61	9	14.52
ญาติ	3	4.83	8	12.90
ไม่มี	49	79.03	26	41.94

2. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$, $p < .05$) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ($n = 124$)

ตัวแปร	กลุ่มควบคุม ($n = 62$)		กลุ่มทดลอง ($n = 62$)		t	p -value
	M	SD	M	SD		
ความรู้ด้านเพศวิถี	7.85	2.75	8.79	3.94	1.54**	.002
แนวโน้มการตัดสินใจทางเพศ	33.11	3.70	35.26	3.07	3.51*	.020

* $p < .05$, ** $p < .01$

3. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ภายในกลุ่มทดลอง พบว่า คะแนนความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์สูงกว่าหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$, $p < .05$) ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ภายในกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับโปรแกรม ($n = 62$)

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		95% CI	t	p -value
	M	SD	M	SD			
ความรู้ด้านเพศวิถี	6.44	3.18	8.79	3.94	.76 - 3.95	2.95**	.005
แนวโน้มการตัดสินใจทางเพศ	33.16	5.19	35.26	3.07	.49 - 3.71	2.61*	.012

* $p < .05$, ** $p < .01$

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$, $p < .05$) และค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มทดลองสูงกว่าหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$, $p < .05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยสามารถอธิบายได้ว่าโปรแกรมส่งเสริมความรู้ด้านเพศวิถีและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์มีกระบวนการเรียนรู้จากที่มาของแหล่งเรียนรู้ที่สามารถโน้มน้าวการ

ตัดสินใจทางเพศเพื่อป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ได้ จากแหล่งที่มา 4 แหล่ง ได้แก่ 1) การเรียนรู้ประสบการณ์ในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศด้วยตนเอง ทำให้ได้วิเคราะห์สถานการณ์ มองเห็นความเหมือนและความแตกต่างของตนเองกับคนอื่น ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็นเมื่อมีความคิดเห็นที่แตกต่าง สอดคล้องกับผลของโปรแกรมพัฒนาทักษะการป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสามารถนำไปใช้ในการเพิ่มระดับการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและช่วยลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงได้ (Pusuwan et al., 2014) 2) การเรียนรู้จากการได้เห็นตัวแบบที่ประสบความสำเร็จในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จากการชม หนังสือ “ทางเลือก” ซึ่งมีทั้งตัวแบบที่สามารถหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงและตัวแบบที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจนทำให้เกิดการตั้งครรภ์ ทำให้กลุ่มทดลองได้เห็นตัวแบบที่ประสบความสำเร็จ และไม่ประสบความสำเร็จในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และเมื่อกลุ่มทดลองได้ฝึกทักษะใน การใส่ถุงยางอนามัยกับหุ่นจำลองยังดึงดูดความสนใจของกลุ่มทดลองและสามารถย้อนกลับมาทบทวน ใหม่ได้ ทำให้เกิดการสะท้อนคิด เกิดการเปรียบเทียบความสามารถของตนเองในการเลือกที่จะหลีกเลี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ กล้ายอมรับและปฏิเสธ หรือถ้าไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้จะมีแนวโน้มในการ ตัดสินใจในทางที่เลือกด้วยตนเองอย่างไรให้เหมาะสม ส่งเสริมให้เกิดความมั่นใจในการตัดสินใจทางเพศ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาโดยใช้รูปแบบข้อมูล แรงจูงใจ มีผลต่อการเสริมสร้างทักษะชีวิต ด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหาเรื่องเพศ (Banluesak, 2016) การเสริมแรงทางบวกด้วยการพูดชักจูง โน้มน้าวจิตใจ ใช้คำถามกระตุ้นความคิดเห็น เพื่อให้กลุ่มทดลองได้มีความเชื่อมั่นในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล ที่น่าเชื่อถือทั้งตัวบุคคลและสื่อโซเชียลมีเดีย ในขณะที่มีเพื่อนคอยช่วยเหลือ ทำให้เกิดความรู้สึกลอยตาม หรือโน้มน้าวการตัดสินใจเพื่อป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ สอดคล้องกับ Promma (2021) ที่พบว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์มากกว่า ญาติ พี่น้อง และ 4) การ ส่งเสริมความรู้ด้านเพศวิถีให้กับกลุ่มทดลองด้วยการพูดคุยในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ผ่านสื่อสังคม ออนไลน์ที่วัยรุ่นคุ้นเคย ทำให้เกิดความพึงพอใจให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม สอดคล้องกับ Prommin et al. (2022) ที่พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้ ทักษะคิด การปฏิบัติ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา ในการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรในกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยนี้ สรุปได้ว่าโปรแกรมส่งเสริมความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาช่วยเสริมสร้างความรอบรู้ ด้านเพศวิถีศึกษาทำให้วัยรุ่นหญิงที่เข้าร่วมโปรแกรมมีแนวโน้มในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และมีแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศเพื่อป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ได้

ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษานี้จำกัดอยู่ในเขตรับผิดชอบของโรงเรียนในเขตเทศบาลเพียงเขตเดียว ควรมีการกระจาย การศึกษาในโรงเรียนในส่วนที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเขตการศึกษาอื่น ๆ เพื่อเป็น

ตัวแทนของกลุ่มประชากรที่ดี และตัวแปรแทรกซ้อนอื่นที่เกิดจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสภาพแวดล้อมโรงเรียนเดียวกันรวมถึงหลักสูตรเพศศึกษาในโรงเรียนอาจมีความแตกต่างกันในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 10-14 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. นำผลการวิจัยมาใช้แนะนำวัยรุ่นในชุมชนเพื่อให้วัยรุ่นได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของความรู้เรื่องเพศวิถีเป็นการสร้างเสริมการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์
2. นำโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและแนวโน้มการตัดสินใจทางเพศต่อการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในนักเรียนหญิงวัยรุ่นตอนต้นมาปรับใช้ในการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาในโรงเรียนเพื่อให้วัยรุ่นจะสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาความคงระดับคะแนนความรอบรู้และแนวโน้มในการตัดสินใจเรื่องเพศในระยะยาว และเปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วม

รายการอ้างอิง

- Adultrakul, A., Potjanamart, C., & SawangJaiThum, K. (2015). Effects of problem based learning towards knowledge on sex education and opinions on sex risk behaviors among mutthayomsuksa students. *Nursing Journal*, 42(Special), 46-56. (in Thai)
- Bandura, A. (1997) Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(2), 191-215. <https://org/doi/10.1037/0033-295X.84.2.191>
- Banluesak, J. (2016). Sex education learning management using information motivation and behavioral skill model to enhance life skills in decision making and problem solving of grade 6 students in Chulalongkorn University Demonstration Elementary School. *Journal of Education Studies*, 44(2), 33-56. (in Thai)
- Bureau of Reproductive Health. (2022). *Reproductive health situation in adolescents and youth 2022*. <https://rh.anamai.moph.go.th/th> (in Thai)
- Department of Health, (2022). *Live birth rate for women aged 10-14 years. DOH dashboard*. <https://dashboard.anamai.moph.go.th/dashboard/labor1014n?year=2022> (in Thai)
- Edwards, M., Wood, F., Davies, M., & Edwards, A. (2012). The development of health literacy in patients with a long-term health condition: The health literacy pathway model. *BMC Public Health*, 12(1), Article 130. <http://www.biomedcentral.com/1471-2458/12/130>

- Health Education Division. (2019). *Health education program to enhance health literacy for preventing unplanned pregnancy for middle school students*.
<http://hed.go.th/linkHed/395> (in Thai)
- Kilfoyle, K. A., Vitko, M., O'Connor, R., & Bailey, S. C. (2016). Health literacy and women's reproductive health: A systematic review. *Journal of Women's Health, 25*(12), 1237-1255. <https://doi.org/10.1089/jwh.2016.5810>
- Paknoi, J., Krungkrietch, N., & Homsin, P. (2017). Effects of life skills enhancement program on perceived self-efficacy and outcome expectancy to avoid sexual risk behaviors among female lower secondary school student. *Journal of Nursing and Health Care, 35*(3), 58-68. (in Thai)
- Phommin, P., Wattanaburanon, A., & Isarankura Na Ayudaya, W. (2022). Effects of learning activities on sexuality education using life skills for preventing premature pregnancy of junior high school students. *Dhammathas Academic Journal, 22*(4), 49-62. (in Thai)
- Promma, N. (2021). Perceived self-efficacy of unwanted pregnancy prevention among students in a university. *Journal of Health Science, 30*(1), 5-13. (in Thai)
- Pusuwan, S., Wongyai, K., Leekuan. (2013). Effects of skill development for prevention of sexual risk behavior on perceived self-efficacy and sexual risk behavior among female adolescent. *Nursing Journal, 40*(4), 68-79. (in Thai)
- Sombud, S. (n.d.). *Sexuality education literacy and life skills among teenagers aged 10-19 years*.
<https://rh.anamai.moph.go.th/th/news-anamai/download/?did=211675&id=98256&reload=>
(in Thai)
- Srijaiwong, S., Sindthu, S., Ratinthorn, A., & Viwatwonghasem, C. (2019). Sexuality education and teachers' attitudes towards sexual double standard influencing on sexual risk behaviors among adolescents. *Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit Journal, 11*(2), 91-102. (in Thai)
- Prevention and Solution of the Adolescent Pregnancy Problem Act B.E 2549. (2016, 31 March). *Thai Government Gazette*. Vol 133 Part 30 A. Page 1-14. (in Thai)
- Thaphaeng, K., Panyasai, W., & Rojananit, S. (2021). The guidelines of sexuality education management for opportunity expansion school under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 6*(8), 26-41. (in Thai)
- World Health Organization. (2016). *The mandate for health literacy*.
<https://www.who.int/teams/health-promotion/enhanced-wellbeing/ninth-global-conference/health-literacy>